

Kastamonu Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İşletme Bölümü

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

Doç. Dr. Bülent YILDIZ

www.kastamonu.edu.tr

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

Stratejik Yönetim Ders İzlenesi

1. Hafta – Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı
2. Hafta – Tedarik Zincirinin Gelişimi ve Önemi
3. Hafta – Tedarik Zinciri İşleyişi ve Katılımcıları
4. Hafta – Tedarik Zinciri Stratejileri ve Fonksiyonları
5. Hafta – Talep Tahminleri 1
6. Hafta – Talep Tahminleri 2
7. Hafta – Satın Alma ve Dış Kaynak Kullanımı
8. Hafta – Ara Sınav
9. Hafta – Belirsizlik, Risk ve Kamçı Etkisi
10. Hafta – Tedarikçi Seçim Kriterleri
11. Hafta – Lojistik Temel Kavramlar
12. Hafta – Sürdürülebilirlik
13. Hafta – Tehlikeli Maddelerin Taşınması ve Depolanması
14. Hafta – Endüstri 4.0
15. Hafta – Tedarik Zincirinde Kullanılan Güncel Teknolojiler

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Tedarik zinciri yönetimi, tedarik zinciri boyunca tedarik ve zinciri içinde müşteri tatmin düzeyini arttırmak, rakiplere karşı üstünlük elde etmek için malzemelerin, paranın, çalışanların ve bilginin yönetilmesidir. 1980'lerde yaşanan hızlı küresel rekabet işletmeleri düşük maliyet, yüksek kalite ve daha geniş tasarım esnekliğine sahip ürünler geliştirmeye zorladı. Üreticileri, imalat etkinliklerini ve ürün devir hızlarını geliştirmek için "tam zamanında üretim" (JIT) ve diğer yönetim programlarından yararlanmaya yöneltti. 1990'lı yıllar içinde tedarik zinciri yönetimindeki gelişme, şirket kaynaklarının stratejik tedarikçiler ve lojistik işlevini kapsayan bir yaklaşımla yönetilerek daha ileri ve genişletilmiş uygulamalar biçiminde sürmüştür. Pek çok üretici ve perakendecinin bu dönemde tedarik zinciri boyunca etkinlik ve verimliliklerini geliştirmek için tedarik zinciri yönetimi kavramına sıkıca sarıldığını görmekteyiz.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Tedarik zinciri tanımlar:

Hammaddeleri temin eden, onları ara ve nihai ürünlere dönüştüren, daha sonra bu ürünlerin dağıtımını yerine getiren imalat ve dağıtım merkezlerince oluşturulan şebekeler.

Hammaddelerin çıkartılması ve işlenmesi faaliyetlerini yerine getiren çeşitli firmalardan, hammadde orijinal kaynaklarından, imalattan, montajdan, dağıtımdan ve nihai müşterilere perakende satıştan oluşan değer zinciridir.

Tedarikçiyle başlayan nihai müşteriyle sona eren fiziki bir şebeke.

İmalat ve dağıtım zinciri vasıtasıyla aracı stratejik tedarikçilerden son kullanıcılara malların akışını hızlandırmak üzere zincirdeki işletmelerin çeşitli işlevsel alanlarının bütünleştirilmesidir.

Tedarik zincir yönetimi; tedarikçileri, imalatçıları, depoları ve mağazaları etkin bir şekilde bütünleştirerek, malları doğru miktarda, doğru yerlere, doğru zamanda ulaştırmak sureti ile tüm sistemin maliyetlerinin en aza indirilmesi ve aynı zamanda hizmet düzeyi ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılan yaklaşımlar bütünüdür.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Günümüzde Tedarik Zinciri Neden Önemlidir?

GLOBALLEŞME VE KÜRESEL REKABET:

Şirketlerin global pazarda rekabet edebilmesi için tedarik zincirlerinin hızlı, esnek ve düşük maliyetli olması gerekir.

Küreselleşen Pazarlar: Günümüzde şirketler, ürünlerini sadece yerel pazarlara değil, dünya çapında tüketicilere sunuyor. Tedarik zincirleri, farklı ülkelerdeki müşterilere zamanında ve maliyet etkin bir şekilde ulaşmak için optimize edilmelidir. Bunun yanı sıra, hammaddeler ve üretim süreçleri de dünyanın dört bir yanına yayılmış durumda, bu da koordinasyonun önemini artırıyor.

Tedarikçi ve Müşteri Çeşitliliği: Şirketler, maliyet avantajı sağlamak amacıyla global tedarikçilerle çalışarak hammadde ve yarı mamul malzemeleri en uygun fiyatlarla tedarik etmeye çalışır. Küresel rekabet ortamında, düşük maliyetli tedarik kaynakları bulmak ve bu kaynaklarla sürdürülebilir ilişkiler kurmak rekabet avantajı sağlar.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Günümüzde Tedarik Zinciri Neden Önemlidir?

MÜŞTERİ BEKLENTİLERİNDEKİ DEĞİŞİM:

Günümüzde müşteriler hızlı teslimat, kişiselleştirilmiş ürünler ve sürdürülebilir çözümler bekliyorlar. Tedarik zincirleri bu beklentileri karşılamak için optimize edilmeli.

Hızlı Teslimat ve Esneklik: Amazon, Alibaba gibi e-ticaret devleri, müşterilere çok hızlı teslimat imkanları sunarak beklentileri yükseltti. Günümüz tüketicileri siparişlerinin birkaç gün hatta bazen birkaç saat içinde ulaşmasını bekliyor. Şirketler, hızlı ve güvenilir bir tedarik zinciri ile bu beklentilere yanıt vererek müşteri memnuniyetini artırmak zorunda.

Kişiselleştirilmiş Ürün Talepleri: Artan dijitalleşme ile müşteriler, daha fazla kişiselleştirilmiş ürün ve hizmet talep ediyor. Kitlesele üretimden kişisel taleplere doğru bir geçiş yaşanıyor ve tedarik zincirlerinin bu esnekliği sağlaması gerekiyor.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Günümüzde Tedarik Zinciri Neden Önemlidir?

TEKNOLOJİK GELİŞMELER VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM:

IoT, yapay zeka ve büyük veri analizleri ile tedarik zinciri yönetiminde önemli iyileştirmeler yapılabiliyor.

Veri Odaklı Karar Alma: Büyük veri, yapay zeka ve makine öğrenmesi gibi teknolojiler, tedarik zinciri süreçlerinin daha iyi analiz edilmesine olanak tanıyor. Örneğin, talep tahminleri daha doğru hale gelirken, envanter yönetimi de optimize edilebiliyor. Ayrıca, sensörler ve IoT (Nesnelerin İnterneti) teknolojileri ile üretim ve dağıtım süreçleri gerçek zamanlı olarak izlenebiliyor.

Otomasyonun Artışı: Üretim ve depo süreçlerinde otomasyonun artması, tedarik zincirlerinde verimliliği büyük ölçüde artırdı. Robotlar ve otomatik depolama sistemleri, iş gücü maliyetlerini düşürürken hız ve doğruluğu artırıyor.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Günümüzde Tedarik Zinciri Neden Önemlidir?

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE ÇEVRESEL SORUMLULUK:

Çevresel sorumluluklar arttıkça, şirketler tedarik zincirlerini daha sürdürülebilir hale getirmek zorunda kalıyor.

Yeşil Tedarik Zinciri: İklim değişikliği ve çevreye duyarlılık günümüz iş dünyasında büyük bir öncelik haline geldi. Tedarik zincirleri, çevresel etkilerini azaltmak ve daha sürdürülebilir uygulamalar benimsemek zorunda. Bu bağlamda şirketler, karbon ayak izini azaltan lojistik çözümler (örneğin, yeşil lojistik), geri dönüşümlü malzemeler kullanımı ve enerji verimliliği odaklı üretim süreçleri ile rekabet avantajı elde ediyorlar.

Tedarikçi Şeffaflığı: Müşteriler, satın aldıkları ürünlerin üretim süreçlerinin etik olduğundan ve çevresel sürdürülebilirlik standartlarına uyduğundan emin olmak istiyor. Blockchain teknolojisi gibi yenilikler, tedarik zincirlerinin izlenebilirliğini ve şeffaflığını artırarak bu beklentiyi karşılıyor.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Günümüzde Tedarik Zinciri Neden Önemlidir?

RİSK YÖNETİMİ VE DAYANIKLILIK:

Pandemi ve doğal afetler gibi küresel olaylar tedarik zincirlerinin kırılganlığını ortaya çıkardı; bu nedenle tedarik zinciri dayanıklılığı önemli hale geldi.

Küresel Olaylar ve Krizler: COVID-19 pandemisi, küresel tedarik zincirlerinin ne kadar kırılgan olduğunu açıkça gösterdi. Pandemi sürecinde fabrikalar kapandı, nakliye yolları kapandı ve küresel ölçekte tedarik sıkıntıları yaşandı. Doğal afetler, ticaret savaşları, siyasi krizler gibi diğer küresel olaylar da tedarik zincirlerini olumsuz etkileyebiliyor. Bu nedenle, tedarik zincirleri daha esnek, dayanıklı ve krizlere karşı hazırlıklı olmalı.

Çeşitlendirme: Tek bir kaynağa bağlı kalmak yerine, şirketler artık riskleri azaltmak için tedarikçi çeşitlendirme stratejileri benimsiyor. Alternatif tedarikçiler ve yerel üretim çözümleri, global krizlere karşı esneklik sağlıyor.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Günümüzde Tedarik Zinciri Neden Önemlidir?

MALİYET VERİMLİLİĞİ VE KAYNAK KULLANIMI:

Maliyetlerin Düşürülmesi: Tedarik zinciri süreçlerini optimize etmek, üretim ve dağıtım maliyetlerini önemli ölçüde azaltabilir. Lojistik optimizasyonu, envanter kontrolü, depo yönetimi ve hammadde tedarik süreçlerinin iyileştirilmesi, şirketlerin karlılığını doğrudan etkiler.

İsrafın Azaltılması: Tedarik zinciri boyunca israfı azaltmak, şirketlerin hem çevresel etkilerini minimize etmelerine hem de maliyet avantajı sağlamalarına yardımcı olur. Örneğin, Just-in-Time (JIT) üretim stratejisi ile envanter maliyetleri azaltılır ve kaynak kullanımında verimlilik sağlanır.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Günümüzde Tedarik Zinciri Neden Önemlidir?

YENİLİKÇİLİK VE SÜREKLİ İYİLEŞTİRME:

Yarıştta Öne Çıkmak İçin İnovasyon: Modern tedarik zinciri yönetimi, sadece operasyonel mükemmeliyet değil, aynı zamanda yenilikçi çözümler geliştirmeyi de içerir. Şirketler, yenilikçi lojistik çözümleri (örneğin, drone ile teslimat, 3D baskı ile üretim), daha çevik üretim sistemleri ve dijital platformlar ile hem iç hem de dış süreçlerini iyileştirme fırsatlarına sahiptir.

Rekabet Avantajı: Etkili bir tedarik zinciri, ürünlerin daha hızlı, daha düşük maliyetle ve daha yüksek kalitede üretilip teslim edilmesini sağlayarak şirketlere pazarda önemli bir avantaj sunar. Yenilikçi tedarik zinciri uygulamaları, müşteri sadakatini artırabilir ve rekabet üstünlüğü sağlayabilir.

Kastamonu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

1. Hafta

Konu: Tedarik ve Tedarik Zinciri Kavramı

Yararlanılan Kaynaklar

Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi (2013) Tedarik Zinciri Yönetimi, Eskişehir

Blanchard D. (2017) Tedarik Zinciri Yönetimi En İyi Uygulamalar, Nobel Yayın, 2. Baskı, Ankara

Chopra S. & Meindl P. (2017). Tedarik Zinciri Yönetimi, Nobel Yayın, 6. Baskı, Ankara

Erdal M. Satın Alma ve Tedarik Zinciri Yönetimi. Beta Yayın, 4. Baskı, İstanbul

Görçün Ö.M. (2016) Örnek Olay ve Uygulamalarla Tedarik Zinciri Yönetimi, Beta Yayın, 3. Baskı, İstanbul

Keskin H. (2018) Lojistik Tedarik Zinciri Yönetimi, Nobel Yayın, 7. Baskı, Ankara

Keskin H. (2016) Tedarik Zinciri Yönetimi, Nobel Yayın, 3. Baskı, Ankara

Mutlu H.M. (2020) Tedarik Zinciri ve Lojistikte Güncel Konular ve Stratejik Yaklaşımlar, Ekin Yayınevi, 1. Baskı, Bursa

Yıldız B. (2020) Tedarikçi Seçim Kriterleri. Eğitim Yayınevi, 1. Baskı, Konya